

FAU-møte nr 1, skoleåret 2020-21

Samnanger Barneskule 28/10-2020, ca. kl 20:00

Møteleder: Øyvind Østerås

Referent: Marte Øien

Tilstede: Foreldrekontakter ved Samnanger Barneskule + rektor

Fra skolen:

Rektor Eli Kristin Berge deltar på første del av møtet og presenterer seg selv og mål for arbeidet sitt på skolen. Beskriver tydelige forventninger både til egen rektorrolle og personalet. Ønsker kultur hvor man kan snakke om hvordan man skal ha det.

Aktuelle arbeidsområder:

- Har hatt kontakt med ordfører for å styrke samarbeid, snakke hverandre gode, - obs på språkbruk som har vært. Blitt møtt på god måte.
- Fagfornyninga, nye planer for skolens satsingsområde de neste tre årene.
- Utfordringer med rekruttering, redegjørelse for lærersituasjonen per i dag.
- Innspill fra FAU: Oppfordring til bedre informasjonsflyt ved Koronatiltak. FAU-leder tipser om FUG, hvor man blant annet kan finne informasjon om FAU.

Agenda:

2020/21-01

Valg

Nestleder: Elisabeth Steinsland velges for to år og erstatter da David Vogel

Representanter til Samarbeidsutvalg(SU) og Skolemiljøutvalget(SMU) velges. Tradisjonen har vært å slå sammen SU og SMU. Siw Berit Tveit og ny nestleder Elisabeth Steinsland stiller som representanter i tillegg til leder Øyvind Østerås.

Leder (Øyvind Østerås) og sekretær (Marte Øien) ble valgt for to år i fjor og skal sitte et år til.

2020/21-02

Kontaktinformasjon til FAU

Kontroll av kontaktinformasjon til FAU-representantene Fortsetter samme format av FAU som siste år; alle foreldrerepresentanter inviteres og man sørger for at det møter minst en representant per trinn.

2020/21-03

Referat fra FAU-arbeidet forrige skoleår

FAU jobbet med tre satsingsområder:

- Svømming: Holde bassenget åpent i større del av skoleåret. Forutsetning for å få til kravene til fagfornyninga.
- Uteområdet: Har oppnådd mye. Søkt om spillemidler. Følges opp videre. Fått en del oppmerksomhet rundt dette. I veien videre viktig å spille ballen over til kommunen.
- Leksefri skole: Hele FAU hadde det som felles sak. Mye meningsutveksling. Totalt sett et bidrag fram mot leksebevisst skole.

2020/21-04

Kommunikasjon

Tar utgangspunkt i å fortsatt jobbe med saker i arbeidsgrupper. Uteområdet fortsetter med sine planer. Diskusjoner og informasjon deles i e-post, obs FAU i emnefeltet.

Til neste møte: Aktuelle saker for FAU? Tenke på innspill i fht neste års avvikling av 17.mai-feiring. Lus – gjentakende problematikk på enkelte trinn.

FAU-møte nr 2, skoleåret 2020-21

Teams-møte 12/11-2020, kl 20:00

Møteleder: Øyvind Østerås

Referent: Øyvind Østerås

Tilstede: Foreldrekontakter ved Samnanger Barneskule

Agenda:

2020/21-05   Budsjett og økonomiplan

Diskusjon.

FAU ønsker:

- At alle i FAU ser streamingen fra formannskapet - helst innen tre dager.
- Å skrive et leserinnlegg til Samningen. Marte Øien, Ida Fossdal Hope og Jorunn Skutlaberg lager et utkast og sender på e-post til FAU. Marte tar initiativ til gruppen. Innspill helst som "svar til alle", eller som svar direkte til Marte. Leserinnlegget bør være klart mandag. Ta kontakt med Samningen i morgen eller mandag og informer om at det kommer et leserinnlegg. Da vil vi kunne "låse plass" i avisen og få innspill på hva som er passende lengde (antall ord).
- Å omformulere utkastet til brev til rådmann og kommunestyre og sende dette i løpet av 10 dager. Det må komme tydeligere frem at vi ønsker en dialog. Det må også komme frem at det er flere i FAU som har dobbeltroller som gjør at det er vanskelig å stå som avsender av brevet. Flertallet i FAU virker å støtte at vi er nødt til å påpeke den manglende prosessen. Øyvind kontakter rektor for å få kontakt med noen av lærerne på barneskolen og få høre deres syn. Et revidert utkast sendes ut til FAU for kommentarer.
- At Øyvind tar kontakt med FAU på ungdomsskolen og undersøker om vi skal skrive et felles brev. Uansett vil det være nyttig å få FAU på ungdomsskolens syn og meninger om dette.
- At Øyvind tar kontakt med rektor og ber om et møte med henne og rådmannen før vi evt. sender et brev.
- Å ha et nytt møte torsdag om en uke kl 20. Torbjørn sender innkalling i Teams

FAU-møte nr 3, skoleåret 2020-21

Teams-møte 19/11-2020, kl 20:00

Møteleder: Øyvind Østerås

Referent: Øyvind Østerås

Tilstede: Foreldrekontakter ved Samnanger Barneskule

Agenda:

2020/21-06   Budsjett og økonomiplan

Diskusjonssak.

- Ugild/inhabilitet. Det ble enstemmig vedtatt at Anja Elisabeth Gjerde kunne være med i møtet

- En vurdering av metode/strategi som vi har valgt for å nå målet; en god prosess, informasjon, drøfting, risiko/konsekvensvurdering og deretter en beslutning. FAU vedtok enstemmig å sende brevene slik de foreligger, med evt. mindre endringer. Øyvind gjør en revurdering etter møtet med rådmannen og rektor i morgen. Dersom det kommer frem en stor endring vil vi ta et nytt FAU-møte

- Muntlig referat fra samtaler med FAU ved ungdomsskolen, politikere, ordfører, rådmann og lærere

- Det ble vektlagt at lærerne opplever at et slikt brev fra FAU vil være en støtteerklæring til dem

- Møtet med rådmann og rektor i morgen tidlig

- Øyvind sjekker hvordan innspillet skal sendes - som høringssvar eller som brev. Dette for å sikre at brevene kommer inn som en del av sakspapirene til kommunestyremøtet.

FAU-møte nr 4, skoleåret 2020-21

Samnanger Barneskule 16/3-2021, kl 20:00

Møteleder: Øyvind Østerås

Referent: Marte Øien

Inviterte: Foreldrekontakter ved Samnanger Barneskule + rektor

Agenda:

2020/21-06: Godkjenning av innkalling.

Godkjenning av referater fra 28/10, 12/11 og 19/11 2020.

Innkalling og tre referater godkjennes.

2020/21-07: Informasjon fra skulen, ved rektor

- Status på lærersituasjonen: Sykmeldinger, ansatte i permisjoner og lav terskel for fravær i forbindelse med smitterisiko i pandemisituasjonen har bidratt til utfordringer. Også vært vanskelig å hente inn vikarer - unngått bruk av vikarer over kommunegrenser osv. Har vært nødt til å bruke fagarbeidere i flere tilfeller enn ønsket. I tilfellene med hvor det brukes ufaglærte/assistenter har det vært fokus på stabilitet og personale som kjenner klassene.
- Svar på forespørsel om hvem det er riktig å henvende seg til i saker foreldre ønsker å ta opp med skolen: Foreldrerepresentant kan i de fleste tilfeller henvende seg til skolens ledelse direkte. Er det imidlertid en uro/mer generell bekymring i foreldregruppa, kan det være nyttig at leder i FAU er involvert.
- Forslag til endring av dagsrytme fra høsten 2021.
I utgangspunktet endel som er gitt ut fra busstider, men det skisseres endel endringer innenfor rammene man har, se vedlegg. Noe av det som trekkes frem;
  - Plan om å fjerne tilsynstimer, etter ønske fra lærere og andre. Jobbes med å få til leksehjelp på 5.-7.trinn, dette kan koordineres med andre busstider. Sannsynligvis benyttes en lærer og en assistent, men må kartlegges hvor mange som ser for seg å benytte et slikt tilbud. Skal også være mulighet for å gjøre lekser på SFO.
  - Skolestart forskyves til 08.45
- Nasjonale prøver og elevundersøkelsen: Best prestasjoner i matematikk, under landsgjennomsnitt for engelsk og lesing. Skolen ønsker å ha økt fokus på motivasjon og å knytte faglige utfordringer opp mot mestring.
- Rektor viser oversikt over årsverk, forklarer bakgrunn for valg av ressursbruk osv

2020/21-08: Status for arbeidsgruppe nedsatt av kommunestyret

Øyvind refererer fra arbeidet i gruppen som skal vurdere innsparingsmuligheter ved barneskolen. Vært to møter i denne arbeidsgruppa. Mulig løsning å gå ned ett årsverk på lærerressurs sammenlignet med tidligere. Ellers er det bedt om mer detaljert oversikt og bakgrunn for assistentbruk ved skolen. Nevnes ellers normtall; skal være 15 elever per lærer for de minste trinnene, 20 i 5.-7.trinn

2020/21-09: Status for arbeidsgruppe for uteområdet på barneskulen

Sjakkbrikker er på plass. Kjøpt fuglereirdisse og det skal også settes opp line. Ny sand.

2020/21-10: Innmeldte saker

Avvikling av 17.mai-feiring: Fjorårets komite har overført informasjon til årets.

2020/21-11: Koronatiltak på skolen

Glade for å være på gult nivå fortsatt. Alle klasser er på ulike områder. To små friminutt der det er større flokk, men det er under 15 minutter. SFO har ulike kohorter. Samarbeidende kohorter på tvers av trinn, men ikke på tvers av klasser. Lærerne kan gå på tvers av trinn, men «vasker seg inn og ut». Repetisjon av tiltak gjøres på alle fellesmøter og skolen har god dialog med kommuneoverlegen.

Ved behov for overgang til rødt nivå: øves på teams-undervisning. 1.-3. klasse har ikke hatt mulighet til å øve. Forsøker å forberede alle elever på ulike scenario uten å gi unødig skremsel. Det er mulig å ha endel undervisning på skolen også på rødt nivå, men en del mer logistikk som skal til.

TIL

Rådmann
Kommunestyret

FRA

FAU Samnanger barneskule

DATO

13.11.20

Vedrørende forslag i budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

FAU ved Samnanger barneskule har drøftet rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan og ønsker å komme med følgende innspill.

Hovedkonklusjon:

FAU ber rådmann og kommunestyre om å utsette et vedtak om endring av klasseromsstørrelse og redusert budsjetttramme for Samnanger barneskule. Forut for et slikt vedtak bør det gjennomføres en forsvarlig prosess med bred involvering og konsekvensutredning.

FAU oppfatter det foreslåtte tiltaket om å øke klasseromsstørrelsene som et lite gjennomtenkt og dypt inngripende tiltak som tilsynelatende mangler konsekvensutredning.

Etter det FAU kjenner til, har verken lærere, assistenter, skolens ledelse, PPT, verneombud, tillitsvalgte, foreldre, elevråd eller lovfestede utvalg ved skolen har blitt informert eller gitt anledning til å drøfte eller uttale seg.

FAU mener at barneskulen nå trenger ro til å finne tilbake til et godt arbeidsmiljø og la den nyansatte rektoren få tid til å finne de best egnede innsparingstiltakene ved skolen.

Innledningsvis vil FAU understreke at vi har forståelse for at det er krevende for Samnanger kommune å få budsjettet for 2021 og i årene fremover til å gå i balanse. Vi forstår også at dette er et forslag i forbindelse med en budsjettprosess. Likevel, siden det oppfattes at endret klasseromsstørrelse er et seriøst forslag, anser vi at forslaget i praksis blir realitetsbehandlet av kommunestyret i forbindelse med budsjettprosessen. Dersom rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan vedtas av kommunestyret, har man også vedtatt den foreslåtte ombyggingen på skolene.

FAU skulle ønsket en prosess i forkant der elever, lærere, assistenter, foreldre, politikere og administrasjon kunne sett litt frem i tid og ha noen mål for hvor vi vil med skolene i kommunen. En forankret prosess der en sammen har kommet frem til hva vi skal strekke oss etter vil da kunne legge forutsetningene for den budsjetttrammen skolene skal ha. Dette oppleves om en motsatt rettet, og snarere destruktiv, prosess for å skape en bedre skole i Samnanger.

Vurderinger i forhold til reduksjon av budsjettrammen for Samnanger barneskule:

I det foreslåtte budsjettet for 2021 reduseres budsjettrammen for Samnanger barneskule til nivået som var i 2013-2014. Den foreslåtte rammen for 2021 er 2 millioner (10%) lavere enn rammen for 2019. Å ivareta høy kvalitet i skolen, fagfornying og samtidig en redusert budsjettamme er en stor endring som krever en grundig prosess og forankring.

Hva er skoleeiers mål for skolen i Samnanger? Er målsettingen i tråd med budsjettforslaget som settes? Det synes som at det er budsjettrammen som blir satt først, uten at politikerne har tatt valget om hvor man vil med skolene.

Skoleeier er åpenbart klar over at skolen har en stor jobb å gjøre de nærmeste årene i å bygge opp igjen et forsvarlig og godt arbeidsmiljø for de ansatte ved Samnanger barneskule. Dette er utfordrende, både ressursmessig og for skolens ledelse og ansatte.

FAU mener at den foreslåtte reduserte budsjettrammen er både urealistisk og uforsvarlig, og at en slik reduksjon krever en omfattende prosess i forkant av en beslutning.

Midler til opprettholdelse av budsjettrammen kan omprioriteres fra den foreslåtte ombygningen inntil denne evt. kan gjennomføres på bakgrunn av en god prosess og konsekvensutredning.

FAU ber kommunepolitikere ta ansvar ved å utsette den foreslåtte reduksjonen i budsjettrammen.

Vurderinger i forhold til klasseromstørrelser:

1. Risikovurdering av konsekvensen for elevenes læringsmiljø

I rådmannens forslag til Budsjett 2021 og Økonomiplan 2021-2024 står det:

Kommunale bygg

Det er planlagt å bygge om og slå ned veggar på begge skulane. Dette vil gje større fleksibilitet og er ein føresetnad for å kunne drive meir effektivt. Kostnad er estimert til 3,5 mnok. I denne summen ligg og midlar til digitale verkty for å få dette til å fungere optimalt.

Opplæringslovens § 9 A-7 Det fysiske miljøet

«Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane.»

Det kommer ikke frem om det er gjort noen utredning av hva et slikt tiltak kan bety for læringsmiljøet for elevene. Ingen har klart å svare FAU på om det er praktisk mulig å gjennomføre de foreslåtte endringene uten et forringet undervisnings- og læringsmiljø.

FAU krever at kommunen gjør en risikovurdering av konsekvensen for elevenes læringsmiljø av de planlagte tiltakene.

2. Behandling i Samarbeidsutvalget

Opplæringslovens § 11-1 Samarbeidsutvalg ved grunnskoler:

«Samarbeidsutvalet har rett til å uttale seg i alle saker som gjeld skolen.».

Forslaget til ombygning har ikke vært behandlet i Samarbeidsutvalget, og Samarbeidsutvalget har dermed ikke blitt gitt sin lovfestede rett til uttalelse. En slik ombygning oppfattes som en vesentlig endring i skolemiljøet som åpenbart skal fremlegges Samarbeidsutvalget før beslutning.

FAU krever at kommunen avventer vedtak om ombygning inntil saken er lagt frem og drøftet i Samarbeidsutvalget.

3. Informasjonsplikt

Opplæringslovens § 9 A-9 Informasjonsplikt og rett til å uttale seg:

«Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldre skal haldast informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skolemiljøtiltak. Dei har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.»

Samarbeidsutvalget, skolemiljøutvalget og foreldrene har ikke fått informasjon om det planlagte tiltaket og har dermed ikke fått anledning til å ivareta sin rett til å uttale seg. En slik ombygning oppfattes som å kunne påvirke skolemiljøet i stor grad og gir kommunen en informasjonsplikt.

FAU ber kommunen informere samarbeidsutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldre før et vedtak om ombygning blir gjort.

4. Brudd med lovgivers intensjon

Innst.O nr. 126 (2002-2003):

«Stortinget ber Regjeringen gjennom tilsynsordningen påse at oppheving av delingstallet ikke blir brukt som et sparetiltak.»

Forslaget til rådmannen er lagt frem i Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 og er dermed økonomisk motivert. Dette er et brudd med Stortingets intensjon ved fjerning av delingstall for klasser i grunnskolen. En endring i klassestørrelse skal være faglig, og ikke økonomisk, begrunnet.

FAU krever at en endring i deling av klasser ved barneskolen ikke er et ledd i et innsparingstiltak, men på bakgrunn av en helhetlig, faglig vurdering fra skolens ledelse.

5. Mulige konsekvenser av å ikke involvere foreldre og utvalg.

Opplæringslovens § 2-5. Målformer i grunnskolen

«Når minst ti elevar på eitt av årstrinna 1-7 i ein kommune ønskjer skriftleg opplæring på eit anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, har dei rett til å tilhøre ei eiga elevgruppe.»

FAU har registrert flere innspill fra foreldre som vurderer å ta initiativ til å kreve bokmålsundervisning dersom rådmannens vedtak om å endre klasseromsstørrelsen på barneskolen blir vedtatt av kommunestyret. Dette vil dessverre medføre til en stor kostnad for skolen i forhold til økte undervisningsressurser og læreverk.

FAU krever en bred og involverende prosess der viktige samarbeidspartnere har mulighet til å bli hørt.

6. Inndeling i klasser

Opplæringslovens § 8-2. Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper.

«I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør.»

Forarbeidene til dagens opplæringslov (opplæringslovutvalget, Ot.prop. nr. 46 (1997-98) beskrev derimot; «Fleirtalet i utvalet gjer framlegg om å føre vidare maksimumstalet for klassestorleikar slik dei er i dag, og at tala blir lovfeste både for grunnskolar og for vidaregåande skolar.»). Gjeldende lovtekst frem til nåværende opplæringslov hadde følgende formulering: «Etter gsl. § 5 nr. 2 er den maksimale klassestorleiken 28 elevar for barnetrinnet og 30 elevar for ungdomstrinnet når alle elevane i klassen høyrer til det same alderstrinnet.».

Fire av de syv trinnene ved barneskulen er i dag over det tidligere delingstallet på 28. Samnanger kommune har et ønske om å tiltrekke seg innflyttere og være en vekstkommune. Dersom en lykkes med dette, vil antallet elever på barneskoletrinnene i årene alle være høyere enn det gamle delingstallet på 28 elever per trinn.

7. Vurderinger i forhold til arbeidsmiljøet ved barneskulen

Samnanger barneskule er i full gang med tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet for lærere og assistenter. FAU har innledet et godt samarbeid med skolens nye ledelse. Å legge opp til en så stor fysisk endring på skolen midt oppe i denne prosessen virker underlig. FAU ville forvente av en ansvarlig arbeidsgiver at skolens ledelse skulle få noe mer enn tre måneder på å identifisere tiltak som kunne redusere kostnadene ved skolen.

8. Involvering av tilsettes representanter

Arbeidsmiljøloven §6-2. Verneombudets oppgaver

«(4) Verneombudet skal tas med på råd under planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor ombudets verneområde, herunder etablering, utøvelse og vedlikehold av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, jf. § 3-1.»

Arbeidsmiljøloven § 8-1. Plikt til informasjon og drøfting

«(1) I virksomhet som jevnlig sysselsetter minst 50 arbeidstakere skal arbeidsgiver informere om og drøfte spørsmål av betydning for arbeidstakernes arbeidsforhold med arbeidstakernes tillitsvalgte.»

FAU kjenner ikke til at den foreslåtte ombygningsprosessen er drøftet med verneombud og tillitsvalgte ved skolen. Det forventes at en slik drøfting er gjennomført iht. lovtekst før et slikt ombygningsforslag stilles.

FAU ber om innsyn i drøftingsprotokoller med tillitsvalgte og verneombud som iht. arbeidsmiljøloven skal ha vært gjennomført før budsjettforslaget ble lagt frem.

9. Erfaringer, forskning – baseskole og store klasser

Det er mye forskning som viser at mindre klasser presterer bedre. Dette gjelder særlig for de minste og de svakeste elevene. Det er mindre tydelige effekter hos de litt eldre elevene. Under refereres noe av forskningen på emnet. Dette er utdrag fra en langt større gjennomgang som er utført av Utdanningsforbundet kan leses i denne lenken:

<https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/kunnskapsgrunnlag/publikasjoner/2011/klassestorrelse-og-laringsutbytte--hva-viser-forskningen/>

4.klasseelever: For eksempel presterer elever som har gått i en klasse med 15 elever 22 prosent av et standardavvik bedre på de nasjonale prøvene enn elever som har gått i en klasse på 23 elever. Bonesrønning (2010), i overensstemmelse ned (Finn & Achilles 1990) og Angrist og Levy (1999).

7.klasseelever: I analysen finner de at elever som har vært eksponert for store klasser gjennom syv år presterer signifikant dårligere enn elever som har vært eksponert for små klasser. Bonesrønning og Iversen (2010)

I lys av gjennomgangen av både internasjonale og nordiske studier fra 1978 og fram til i dag, konstaterer Skolverket at klassestørrelse og lærertetthet har betydning for elevenes læringsresultater. Som tidligere påvist varierer imidlertid effektene med elevenes alder og bakgrunn. Effekten er klart størst blant de yngste elevene og betydelig sterkere for elever med minoritetsbakgrunn eller svake elever. Videre finner en indikasjon på at effekten av klassestørrelse avhenger av nivået på lærerkompetansen. (Skolverket 2009)

FAU SAMNANGER BARNESKULE

I STAR-prosjektet ble elevene tilfeldig plassert i normale eller små klasser (om lag åtte elever færre per klasse) på førskoletrinnet, og fram til 4. klasse, da alle ble plassert i normale klasser. Allerede mot slutten av førskoleåret viste barna som hadde gått i klasse med lavt elevtall, et forsprang i leseferdighet på 0,5 måneder i forhold til barna som hadde gått i klasse med høyt elevtall. Etter endt 1. klasse har dette forspranget økt til 1,9 måneder, etter endt 2. klasse var forspranget blitt 5,6 måneder og etter endt 3. klasse, 7,1 måneder i forhold til elevene i de store klassene. Tilsvarende – men ikke identiske – faglige forsprang ble målt i matematikk og språk/kommunikasjon. STAR-prosjektet (Student Teacher Achievement Ratio)

Oppsummering av STAR:

Under visse betingelser (god planlegging og sikring av ressurser) gir små klasser på de lavere trinnene et økt læringsutbytte for elevene – jo større utbytte, jo lenger de får gå i små klasser.

Det økte læringsutbyttet er størst dersom det er under 20 elever i klassen.

Det økte læringsutbyttet gjør seg gjeldende i en rekke skolefag og slår ut både i tradisjonell testing av kunnskaper og på andre indikatorer.

Elever som har gått i klasser med lavere elevtall de første skoleårene med økt læringsutbytte, beholder forspranget når de kommer over i større klasser og når de kommer på ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

Alle elever som har gått i klasser med lavt elevtall, får et faglig forsprang i forhold til elever i normalklasser – størst er gevinsten hos de ressursvake elevene.

Det er ikke målbare fordeler med å komme over fra normalklasser til små klasser på ungdomstrinnet eller i den videregående skolen.

(Biddle og Berliner 2002)

På bakgrunn av gjennomgangen av norsk og internasjonal forskning på området, kan vi konkludere med at klassestørrelse har betydning for elevenes læringsutbytte målt i form av karakterer eller på tester i ulike fag. Denne effekten gjelder først og fremst for yngre elever. Det viser seg også at mindre klasser betyr mest for svake elever, faglig sett og/eller med hensyn til sosioøkonomisk bakgrunn. For eldre elever er forskningen mer sprikende i sine konklusjoner. (Utdanningsforbundet)

Notat frå arbeidsgruppe ved Samnanger barneskule

Bakgrunn

Kommunestyret i Samnanger kommune vedtok 03.12.20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2025. Til budsjettvedtaket kom i tillegg følgjande verbalpunkt:

Det vert sett ned ei gruppe som arbeider med gode og konstruktive løysingar for innsparingar i skuledrifta med tanke på økonomiplanen, i samsvar med skisse lagt fram av rådmannen. Målet må vera å halda oppe den pedagogiske kvaliteten i skulen og leggja vekt på eit godt arbeidsmiljø.

KS- 104/2020 Vedtak:

Samnanger kommunestyre vedtek formannskapet sitt budsjettframlegg for 2021 med følgjande endringar:

- Avsetning til skulematordninga vert redusert med 300.000. Ordninga vert tilsvarende nedskalert, og ikkje basert på produksjon av måltid ved Samnangerheimen.
- Det vert ikkje sett av midlar til ei kommunikasjonsrådgjevar / organisasjonsrådgjevarstilling. Dette gjev ei innsparing på ytterlegare 640.000 i 2021.
- Eigedomsskatt frå kraftverk vert auka med 1,6 millionar kroner, per prognose.
- Låneopptak vert redusert frå 23 mill. til 18 mill. kroner.
- Investeringsstilskot til soknerådet vert auka frå 200.000 til 290.000. Auken på 90.000 vert finansiert ved ubunde investeringsfond.

Dei frigjorte midlane på driftsbudsjettet vert disponert slik:

1.000.000 kroner samla auka til skulane, til fordeling ved rådmannen.

Presiseringsvedtak gjort i kommunestyret 28.01.2021:

KS- 003/2021 Vedtak:

Kommunestyret presiserer at det kan nyttast inntil 1 mnok ekstra ved skulane i budsjettåret 2021, dersom dette er naudsynt for å få til ein god prosess og ein mjukare overgang. For budsjettåra 2022-2024 legg ein til grunn at innsparingane er gjennomførte i tråd med vedteken økonomiplan.

Arbeidsgruppas vart sett saman av:

Ingebjørg Aadland Olsnes, tillitsvald, Samnanger barneskule
Eli Kristin Berge, rektor, Samnanger barneskule
Inge Aasgaard, avdelingsleiar, Samnanger barneskule
Trond Sandvik, avdelingsleiar, Samnanger barneskule
Bodil H. Øpstebø, sektorleiar oppvekst, Samnanger kommune
Ingebjørg Vamråk, rådmann, Samnanger kommune
Øyvind Østerås, leiar FAU

Metode

Arbeidsgruppa diskuterte seg fram til ei forståing av mandatet. Den valde strategien vart å ta utgangspunkt i krav, lover og forskrifter og setja opp kva ressursar som må til for å ivareta desse krava og vurdera dei i høve til rammene ved Samnanger barneskule.

Arbeidsgruppa hadde fire fysiske møter og to elektroniske møter på Teams.

02.02.2021 fysisk
15.02.2021 fysisk
09.03.2021 fysisk
25.03.2021 teams
13.04.2021 teams
01.06.2021 fysisk

Resultat

Rektor gjorde ein stor innsats saman med sine leiarkollegaer og administrative tilsette for å koma fram til ein «timesøknad» basert på krav i lov og forskrift. Timesøknaden syner kva stillingsprosentar som krevst for lærarstillingar gitt talet på elevar for skuleåret 2021/2022. I tillegg er timar brukt på assistentar brote ned på årsak, slik at assistenttimebruken kjem fram.

Rektor har også gjort ei endring på dagsrytmen på skulen for å leggja til rette for ein meir effektiv ressursbruk. Endringa er godkjend av verneombod, tillitsvalde og samarbeidsutvalet.

Timesøknaden opnar for ein reduksjon av om lag 1,5 årsverk lærarstilling og 3,4 årsverk assistentstillingar samanlikna med i dag våren 2021. Dette utgjer om lag 3,4 millionar kroner inkl. sosiale kostnader/feriepengar.

Det er konsensus i arbeidsgruppa om følgjande punkt:

- Arbeidsgruppa opplever at politikarane i Samnanger ynskjer ein god skule i Samnanger, og me veit at alle medlemmane i arbeidsgruppa ynskjer dette.
- Arbeidsgruppa forstår at Samnanger kommune har ein vanskeleg økonomisk situasjon, og treng å driva ein god skule på ein kostnadseffektiv måte.
- Timesøknaden viser eit minimum av kva lærarkrefter som er naudsynt for å sikra ein god barneskule i Samnanger i tråd med krav i lover og forskrifter pr dags dato.
- Timesøknaden viser ein vesentleg redusert bruk av assistenttimar samanlikna med i dag, kutt med over 3 årsverk.
- Timesøknaden bør leggjast til grunn for utarbeiding av økonomisk ramme for skulen. Ei redusert ramme samanlikna med dette vil gjera det

utfordrande å sikra ei forsvarleg drift av skulen som tek i vare krav i lover og forskrifter med den elevmassen ein vil ha i 2021-22.

- Arbeidsgruppa erkjenner at det historisk sett ikkje har vore eit godt nok samsvar mellom ressursbehov ved barneskulen og budsjettet for skulen. Føreslegne reduksjonar i budsjettet har ikkje vore knytt til kva konsekvensar dei vil få i organisasjonen.
- Eit av klassetrinna kan samlast som ei elevgruppe til hausten 2021 og ha tilgang til to klasserom. Arbeidsgruppa føreslår at skulen piloterer korleis dei kan nytta ulike delingar av denne gruppa i dei enkelte faga for ein effektiv ressursbruk. Ordninga bør evaluerast midt i og ved slutten av skuleåret. Resultatet frå forsøket kan gje innspel til om det kan vera fordelaktig å opna opp nokre av veggane mellom klasseromma, som vart føreslått i samband med Økonomiplanen 2021-2025. Arbeidsgruppa rår til ikkje å gjera fysiske endringar på skulen før skulen sjølv har pilotert og evaluert denne løysinga.
- Arbeidsgruppa ynskjer at rådmannsnivået og skuleleiinga lager ein struktur til den årleg prosess med ein timesøknad.
  - Prosessen starter med drøfting av kvalitet og mål.
  - Utarbeiding av timesøknad.
  - Ein administrativ runde i kommunen med utarbeiding av økonomisk ramme/premisser som gjev avklaring av personell behov for komande skuleår.
  - Drøfting med samarbeidspartener i skulen. (FAU,SU/SMU, tilitsvalt)
  - Skuleleiing uttaler seg til rådmannen om eventuelle konsekvens av justerte budsjetttrammer.
  - Endeleg vedtak skal gjerast og eigast av politikarane.

Ved endringar i grunnlaget i timesøknaden, som ikkje kan løysast innafor budsjetttramma, handsamast som budsjettjusteringer.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ingebjørg Vamråk	Arkivkode: FE-150
Arkivsaksnr: 21/60	Løpenr: 21/4798
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	10.06.2021	063/2021

Budsjettjustering skule 2021

10.06.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rektor ved Samnanger barneskule, Eli Kristin Berge, informerte innleiingsvis om barneskulen og arbeidet der.

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 063/2021 Vedtak:

Saka vert teke til orientering.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert teke til orientering.

Dokument som er vedlagt:

Tillegsskriv til kommunestyret 10. juni 2021

Referat frå møte i arbeidsgruppa ved Samnanger ungdomsskule

Notat frå arbeidsgruppa ved Samnanger barneskule

Dokument som ikkje er vedlagt:

Kommunestyret sitt budsjett-/økonomiplanvedtak 2021-2024

Kva saka gjeld:

I budsjettmøte 3. desember 2020 vart det sett ned ei arbeidsgruppe for Samnanger barneskule og ei for Samnanger ungdomsskule. I arbeidsgruppene sit skuleleiinga, plasstillitsvald Utdanningsforbundet, FAU-leiar, rådmann og rådgjevar oppvekst (april sektorleiar oppvekst).

Bakgrunnen for arbeidsgruppene var at ein ville sjå på kvalitet og ressursbruk opp mot økonomi og organisering. Ein har gått inn i og sett på korleis ein nyttar midlane ut frå lover, føresegner, krav og behov med dei elevane skulane har per dags dato. Ein har jobba ut frå timetildelingsskjema, som er

eit arbeidsdokument for rektor når budsjett vert laga.

Vurderingar og konsekvensar:

Samnanger barneskule:

Barneskulen har i dette arbeidet gjort både kutt og kvalitetsheving slik føresett. Det er kutta 3,4 stillingar på assistentsida, og 1,5 på lærarsida. Dette tilsvarar om lag 3,2 mnok.

Diverre viser det seg at kutta ikkje får forventa utteljing budsjettmessig. Grunnen til det er at det viser seg at barneskulen har hatt to ulike økonomiske styringsdokument, nærare bestemt budsjettet og timetildelingsskjemaet. Desse to dokumenta må det alltid vere samsvar mellom, men det har det ikkje vore ved barneskulen. Timetildelingsskjemaet har eit høgare bemanningsnivå enn det politisk vedteke budsjettet, om lag tilsvarande 10-15 %. Til dømes tilvsarer timesøknaden for skuleåret 2020-21 eit budsjett på 22,9 mnok. Det er frå denne timetildelingssøknaden det er gjort ei innsparing på 3,4 assistentstillingar og 1,5 lærarstilling, medan når ein laga budsjettet vart det lagt til grunn at innsparingane ville redusere eksisterande budsjett, slik normalen er fordi det er samsvar mellom desse to doumenta.

Det var i vår det vart det avdekka at timetildelingsskjemaet ikkje stemde overeins med budsjettet, då ein la tala inn i budsjettssystemet og såg at innsparingane som var gjort ikkje gjorde det forventa utslaget på om lag 3,2 mnok i reduserte kostnader.

Det er lagt ned ein god del arbeid no i vår, på å avdekke kva som har gått gale. Konklusjonen er at ein neppe finn ut noko meir enn at det har vore vanleg ved barneskulen, over noko tid, at budsjettet som vert vedteke politisk, ikkje fører til justering i skulen si bemanning. Sagt med andre ord ser det ut til at ein har styrt etter utkastet skulen sende inn til administrasjonen i budsjettprosessen.

For budsjettåret 2021 vil ikkje ovanfor nemnde funn få store konsekvensar. Det vil truleg vere trong for å bruke deler av den millionen rådmannen disponerer – til dømes halvparten. Det blir ikkje lagt opp til budsjettendring no, då ein etter lønnskøyring i september har sikrare data å legge til grunn for ei budsjettendring.

Prosessen har synt at eit realistisk årsbudsjett for barneskulen, med dagens elevmasse, truleg vil ligge på rundt 20-21 millionar kroner for å stetta ulike behov, oppfylle lovkrava og gje ei forsvarleg drift av skulen der eleven si utvikling er utgangspunktet. Avviket mellom dette og tala i økonomiplanen skuldast i all hovudsak det som er nemnt ovanfor, om differansen mellom timetildelingsskjemaet og budsjettet. I tillegg er det oppdaga nokre manglar som må rettast opp, som til dømes manglande timetal i eit fag, samt at det har kome til nye kostnader, som til dømes auka skuleskyssutgifter og at assistentar skal ha betalt matpause.

Det vert ikkje lagt opp til ombyggjing. Skulen meiner det er mogeleg å gjennomføre tolærarsystem utan å bygge om, og har starta arbeidet med å endre måten å jobbe på. Dermed kan posten for ombyggjing takast ut av økonomiplanen.

Nokre andre viktige punkt frå barneskulen:

Barneskulen har valt å omorganisera skuledagen for å få betre struktur på læringsøktene og organiseringa av dei tilsette.

Barneskulen har våren 2021 gjort ei rekkje tiltak for å rigge skulen i tråd med lovverket, og med kvalitetsheving og auka fokus på pedagogisk forsvarlegheit. Timeplanen for 2021-22 vert mellom anna tufta på tett samarbeid, fleksibel bruk av personalet gjennom til dømes tolærer- og stasjonsundervisning, samt uteskule der inkludering og tilpassa opplærng skal ha større fokus. Det blir tilrettelagt for at spesialundervisning kan skje i klassen. Sjå elles vedlagde notat for meir detaljert informasjon frå arbeidsgruppa og rektor.

Samnanger ungdomsskule:

Arbeidsgruppa for Samnanger ungdomsskule har hatt gjennomgang på av bruk av ressursar, økonomi og organisering. Her ser ein at skulen er organisert på ein god og effektiv måte. Det er lite å spare på å gjere større endringar, då ein har mindre fleksibilitet ettersom personalgruppa er lita. Dette gjeld òg ombyggjing.

Ungdomsskulen har gjort kutt og vil klare å halde seg innanfor årets budsjett, sjølv om det har kome til fleire ekstra og krevjande utfordringar i inneverande skuleår. Det kunne ha vore mogeleg for ungdomsskulen å kutte litt meir i inneverande år, men ein finn det ikkje tilrådeleg slik situasjonen er. På grunn av dei ekstra utfordringane er det òg såpass mykje usikkerheit kring personalbehovet, at det per no er uklart om det er mogeleg å gjere ytterlegare kutt for 2022. Dette bør sjåast i samanheng med fokus og status i den førebyggjande delen av det nye barnevernet, samt tilgang på ressursar som psykolog og skulehelseteneste.